

Aanbiedingsformulier voor AB

Bijlage bij agendapunt	13		
Datum	6 mei 2019		
Onderwerp	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren	Verseon:	2019070881
Vertrouwelijk	Nee		
Doel van agendering	Ter informatie		
Toelichting door	Marlies Krul-Seen		
Bijlagen	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren		

Besluitpunten AB

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het besluit van het dagelijks bestuur van 8 april 2019 om in verband met de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

1. met ingang van 1 januari 2020 de cao Gemeenten te volgen en daartoe een aansluitingsovereenkomst aan te gaan met de VNG
2. een personeelshandboek op te stellen en hierover met het Georganiseerd Overleg in gesprek te gaan.

Aanleiding

Op 1 januari 2020 treedt de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (Wnra) in werking. Deze wet houdt in dat het private arbeidsrecht, in plaats van het ambtenarenrecht, van toepassing wordt op de verhouding tussen de overheidswerkgever en de ambtenaar. Dit heeft tot gevolg dat de CAR-UWO komt te vervallen en de cao Gemeenten daarvoor in de plaats komt. De cao Gemeenten wordt afgesloten tussen de VNG en de vakbonden. Dit betekent dat gemeenten automatisch gebonden zijn aan de cao, omdat zij lid zijn van de VNG. Voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland geldt dit niet, omdat zij geen gemeente is. De dienst volgt nu de rechtspositie van het personeel in dienst van de gemeente Leiden. In de vergadering van het dagelijks bestuur van 8 april is besloten met ingang van 1 januari 2020 de cao Gemeenten te volgen en een eigen personeelshandboek op te stellen. Met dit stuk informeren wij u over de achterliggende motivatie van deze keuzes.

(Wettelijk) kader

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
Wet gemeenschappelijke regelingen
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland

Het dagelijks bestuur is op grond van artikel 19, eerste lid, aanhef en onder artikel 19e van de gemeenschappelijke regeling bevoegd regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de omgevingsdienst.

Het dagelijks bestuur is op grond van artikel 19, eerste lid, aanhef en onder artikel 19g van de gemeenschappelijke regeling bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de omgevingsdienst te besluiten.

Gelet op voormelde bepalingen uit de gemeenschappelijke regeling is het dagelijks bestuur bevoegd te besluiten over voorliggend stuk.

Oplossingsrichting

Het dagelijks bestuur heeft besloten dat de Omgevingsdienst zich per 1 januari 2020 aansluit bij de cao Gemeenten. Dat gebeurt door een aansluitingsovereenkomst aan te gaan met de VNG. Vanaf 2020 heeft de dienst dan een 'eigen' rechtspositieregeling. De facto hebben Leiden en de Omgevingsdienst dan nog steeds dezelfde rechtspositie, namelijk de cao Gemeenten.

In aanvulling op de cao gemeenten is het verplicht om lokale regelingen in overeenstemming te brengen met de regels uit het Burgerlijk Wetboek. Dit kan door tekstuele aanpassingen te doen in de vorm van een personeelsreglement of door middel van het uniformeren en opschonen van bestaande regelingen in een personeelshandboek. Voor beide is overeenstemming in het Georganiseerd Overleg nodig.

Conclusie

Het algemeen bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het besluit van het dagelijks bestuur van 8 april 2019 om in verband met de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

1. met ingang van 1 januari 2020 de cao Gemeenten te volgen en daartoe een aansluitingsovereenkomst aan te gaan met de VNG
2. een personeelshandboek op te stellen en hierover met het Georganiseerd Overleg in gesprek te gaan.

Kennisgenomen in de vergadering van het algemeen bestuur van 6 mei 2019.

de voorzitter,

de secretaris,

Y. Peters-Adrian

M.E. Krul-Seen

Bijlage: Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

Op 1 januari 2020 treedt de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) in werking. Deze wet houdt in dat het private arbeidsrecht, in plaats van het ambtenarenrecht, van toepassing wordt op de verhouding tussen de overheidswerkgever en de ambtenaar. Dit heeft tot gevolg dat de CAR-UWO komt te vervallen en de Cao Gemeenten daarvoor in de plaats komt. De Cao Gemeenten wordt afgesloten tussen de VNG en de vakbonden. Dit betekent dat gemeenten automatisch gebonden zijn aan de cao, omdat zij lid zijn van de VNG. Voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland geldt dit niet, omdat zij geen gemeente is. De Omgevingsdienst volgt nu de rechtspositie van het personeel in dienst van de gemeente Leiden. Daar waar in het verleden bij het opstellen van lokale regelingen die van Leiden werden gevolgd, is de afgelopen jaren met de ontwikkeling en groei van de organisatie bij een aantal regelingen afgeweken van de Leidse regelingen.

Aan het dagelijks bestuur wordt voorgesteld dat de Omgevingsdienst zich per 1 januari 2020 aansluit bij de Cao gemeenten. Dat kan door een aansluitingsovereenkomst aan te gaan met de VNG. Vanaf 2020 heeft de dienst dan een 'eigen' rechtspositieregeling. De facto hebben Leiden en de Omgevingsdienst dan nog steeds dezelfde rechtspositie, namelijk de Cao Gemeenten. Ook andere omgevingsdiensten kiezen ervoor een aansluitingsovereenkomst aan te gaan en de Cao Gemeenten te volgen per 1 januari 2020.

In aanvulling op de Cao gemeenten is het verplicht om lokale regelingen in overeenstemming te brengen met de regels uit het Burgerlijk Wetboek. Dit kan door middel van het uniformeren en opschonen van bestaande regelingen in een personeelshandboek. Naar verwachting zullen er inhoudelijke wijzigingen moeten plaatsvinden ten opzichte van de huidige regelingen. Hierover is overeenstemming in het Georganiseerd Overleg nodig.

Aansluitingsovereenkomst

Door middel van een aansluitingsovereenkomst met de VNG kunnen organisaties die geen gemeenten zijn, zich binden aan de Cao Gemeenten. Door de aansluitingsovereenkomst te tekenen ontstaat er een verplichting om de Cao Gemeenten toe te passen. Voor de overeenkomst geldt een opzegtermijn van 6 maanden. Na opzegging blijft de overeenkomst gelden tot het einde van de looptijd van de dan geldende cao.

Ondertekenen aansluitingsovereenkomst

De voordelen van de aansluitingsovereenkomst zijn als volgt:

- De arbeidsvoorwaarden van de medewerkers blijven geregeld zoals dit nu is. De omzetting van de CAR-UWO in de Cao Gemeenten gaat uit van een technische omzetting.
- Er ontstaat geen verscheidenheid aan rechtspositieregelingen. Als er geen aansluitingsovereenkomst wordt getekend, dan is die werkgever op 1 januari 2020 geen lid van een cao en valt onder het overgangsrecht. Dit betekent dat de huidige rechtspositieregelingen worden omgezet in een ondernemings-cao en ODWH zelf in onderhandeling moet met de vakbonden over een eigen cao.
- Alle organisaties die de aansluitingsovereenkomst ondertekenen zullen worden opgenomen in de lijst van volgers in de Cao Gemeenten en daardoor is er duidelijkheid over wie de cao volgt.

De nadelen van de aansluitingsovereenkomst zijn:

- In het Burgerlijk Wetboek zijn wetsartikelen opgenomen die van driekwart dwingend recht zijn. Dit betekent dat er alleen afwijkingen van die regelingen kunnen worden geregeld in de cao. Het is nog onduidelijk of werkgevers die geen lid zijn van de VNG deze bepalingen kunnen gaan volgen. Hier is nog geen jurisprudentie over. Het kan dus zijn dat de gemeenten de bepaling uit de cao volgen, maar bijvoorbeeld de Omgevingsdienst de wettelijke bepaling moet volgen.

Door het ondertekenen van de aansluitingsovereenkomst is een bijdrage van € 500 euro per jaar aan de VNG verschuldigd.

Geen aansluitingsovereenkomst

Als de dienst geen aansluitingsovereenkomst voor de Cao Gemeenten ondertekent, kunnen er drie situaties ontstaan:

1. De Omgevingsdienst volgt de gemeente Leiden voor alle rechtspositieregelingen
De Omgevingsdienst is op basis van de gemeenschappelijke regeling, indien deze niet wordt gewijzigd, verplicht om de Cao Gemeenten en de rechtspositieregelingen van de gemeente Leiden te volgen. De dienst dient immers de rechtspositie en bezoldiging van het personeel in dienst bij de gemeente Leiden te volgen. Of dit zonder aansluitingsovereenkomst mogelijk is, is echter nog niet met zekerheid te zeggen, omdat deze situatie zich nog niet eerder heeft voorgedaan en hier nog geen jurisprudentie over is.
2. De Omgevingsdienst wijzigt de gemeenschappelijke regeling en er geldt een ondernemings-cao
Bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling is de dienst niet meer verplicht de rechtspositie van de gemeente Leiden te volgen. De Omgevingsdienst dient dan zelf de rechtspositie vast te stellen. Indien de dienst zelf geen rechtspositieregelingen vaststelt zal het overgangsrecht van toepassing zijn en zullen de rechtspositieregelingen zoals deze nu gelden worden omgezet in een ondernemings-cao. Voor de gemeenten zijn dan de nieuwe rechtspositieregelingen van toepassing en voor de Omgevingsdienst de oude.
3. De Omgevingsdienst sluit bij een andere cao aan
Er wordt besloten bij een andere cao dan de Cao Gemeenten aan te sluiten. Er zal dan een aansluitingsovereenkomst met een andere werkgeversorganisatie moeten worden gesloten om een andere cao te volgen.

Financiële consequenties

De invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren brengt een aantal financiële consequenties met zich mee. Deze zijn echter nog niet allemaal volledig inzichtelijk.

- Met het afsluiten van een aansluitingsovereenkomst met de VNG is jaarlijks een bijdrage van €500,- verschuldigd. Daarnaast zijn er eenmalige kosten voor het omzetten van de huidige lokale regelingen naar een vorm die aansluit op de Cao gemeenten en het Burgerlijk Wetboek. Bij de omzetting en de bespreking hierover met het Georganiseerd Overleg kan blijken dat voor bepaalde regelingen een overgangsregeling nodig is.
- Omdat de Omgevingsdienst geen lid is van de VNG, kan het voorkomen dat het Burgerlijk Wetboek boven de Cao gemeenten gaat en dit negatieve financiële gevolgen heeft in individuele gevallen. Het is onduidelijk of de VNG een trekkersrol zal vervullen om deze hiaten te dichten.

Advies

Het advies is om:

De aansluitingsovereenkomst van de VNG te ondertekenen, zodat er alleen sprake is van een technische omzetting net als bij de aangesloten gemeenten per 1 januari 2020.

Indien besloten wordt om de aansluitingsovereenkomst niet te ondertekenen zullen zo snel mogelijk maatregelen moeten worden ondernomen om aan te sluiten bij een andere cao en rechtspositieregelingen vast te stellen.

De directie van de Omgevingsdienst is van mening dat de genoemde voordelen van aansluiting sterk opwegen tegen de nadelen van niet-aansluiting. Voorstel aan het DB is derhalve om met ingang van 1 januari 2020 de Cao Gemeenten te gaan volgen en daartoe de aansluitingsovereenkomst met de VNG aan te gaan.